

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvtiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Quod sancta ueteris instrumenti scriptura ille ager sit, & q[uam] ob
causam connenienter agri nomine significata sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

PROLOGVS RVPERTI AD CVNONEM.

tu nimis pro bona voluntate penè indoluisti, quod non haberè quod per illū deportari posset ad uestigia sanctæ A postolicæ sedis, de materia huiuscmodi, ut esset q̄si margarita super opus illud, quod (ut tu putabas) uelut auge ille exoptauit, & secū tulit, uidelicet explanationē in sex priores ex. XII. prophetis. Exemplar illud te agente & illo expetente amisi, sicut & cetera multa nostro operū exemplaria, q̄ tu profectus in episcopatu abfulisti. Cū ergo postulatū īgredi uelle de gloria sanctæ trinitatis, memoria simul illius diei mensē tetigit, uisumq; est augmentū fore qualisq; utilitatis, si simul in procursu eiusdem operis dulcedinē sermonis permiscerē secundū hanc materiā de processione spūs sancti. Fata or quia mox, ut occurrit mentio sue suggestio hæc (que utinā ipsius sit paracleti, de quo dñs ille uos inquit) docebit omnia, & suggesteret uobis omnia quæcūq; dixerō uobis) ualde cōplacuit, facieq; mentis ad occurredū ubi de linuit, & hilarē essecit. ¶ Sed quomodo Iudeo cōpeteret hic stare in dialogo (ut ille amicus postulauit) ante faciē Christiani reue lata facie cōtemplantis t̄ sanctæ trinitatis: & quæstiones proponere, quarū solutione magis ac magis reueletur uultus Moys: cū ille à prima reuelatione statim fugere coſueverit. Amoto itaq; illo, sola cū quiete & tranquillo ocio sacras peragret paginas Christianas fidēs, quatinus & ille non interturabit, & tu Christiane nihilominus habebas qd cupis, quantum per nos deo iuuante fieri potest.

Iohan. 14.

alst gloriam

RVPERTI ABBATIS

TVTIENSIS DE GLORIFICATIONE TRI-

nitatis, & processione sancti spiritus. Liber I.

¶ Quod mysterium sancte Trinitatis thesaurus sit desyderabilis, & quod thesaurus in agro absconditus sit. Caput I.

Mach. 13.
Thesaurū ab
sconditus in a
gro.

Psal. 86.
Scripturæ po
pulorū sacra
Biblia.

Ger iste de quo proposuimus: sancta ueteris instrumenti scriptura est. Et recte dicitur ager: quia profectō res publica est. res in aperto posita, & cunctis hominibus, immō populis omnibus, legere uel audire cupientibus, proposita est. Hinc est illud in psalmo ueraciter dictū. Dominus narrabit in scripturis populo. Quid nāq; est qd dicit in scripturis populo, nisi ac si diceret, in scripturis q; populis expositae sunt, uel q; à populis oībus legi possunt? Quod ut diceret nō fuisset necessarium nisi essent quædā scripturas, sive quædā scripta q; nō sunt populorū, uerbi gfa, scripta Platonicorū: scripta Aristotelicorū. Nimirū ad distantia eorū, q; illi scriperūt, scripturæ heretice dicuntur scripturæ populorū, q; uidelicet pplos, id est simplices, à suam lectionem repelluntur.

HESAVRVS DESYDERABILIS TV
nobis es dō admirabile mysterium Trinitatis, & thesaurus
absconditus quidē, sed taliter, ut inueniri possit ab hoī at
tentō qui te quærēt, illuminatos per fidē habens sue men
tis oculos. Vbi em̄ thesaurus ille absconditus est in agro.
Sic eternū dñs ipse dicit in Euangeliō: Simile est regnū cœ
lorū thesauro abscondito in agro. Mirares. Non in saccu
lo, non in diuersorio, nō in cubiculo intra cubiculū, ubi so
lent homines abscondere thesaurū suū, quia de furibus so
liciti sunt, sed in agro, id est, in propatulo. Qualis/rogo.
hæc est absconsio, absconditū esse in publico. Attame ita
est, & oīno uerū est. Hoc opus nunc suscepimus, & hæc præsentis operis nostri est inten
tio, demonstrare, q̄liter uel quo thesaurus iste sit absconditus in agro. dicamus ergo, quo
ntā thesaurū istū solis cæcis absconditū inuenimus nos: & hunc oculos habentibus, quia
men forte nōdūm satis uiderūt, & uidere uolūt, quasi p̄tento demonstremus dīgo.

¶ Quod sancta veteris instrumenti scriptura ille ager sit, & quā ob causam
conuenienter agri nomine significata sit. Caput II.

repellunt, quin & si mysteria non cito p̄cipiunt, at saltē literalem sensum & morale quoq; facile capiunt intellectū. At illoꝝ scripta uel dicta lubricis anfractibus effuḡēdo, simplisces à se repellunt. Exempli ḡfa: Si dixeris, mortuus est homo: dicūt, mortuus non est homo. Et ex parte ueꝝ dicūt, quia si homo est, uiuit; si aut̄ mortuus est, & homo & aia & aiatu corpus esse deficit. Quod nō attendētes populi, id est, simplices, stant attoniti. ¶ Sed nihilo minus ueꝝ est dicere, mortuus est hō, eo uidelicet sensu, quo solemus à parte significare totum. Et recte appellamus hominem corpus humanū uita defunctū: & h̄mōi locutionē sicut populi, ita & scripture n̄ae recipiunt, sūntq; ob hmōi simplicitē scripturæ populoꝝ. Sīl qd̄ hic de thesauro, pposuimus, dientes, absconditū in agro, id est, in publico, illi dicerent uel scriberent, oppositū esse in adiecto, & cetera hmōi qualia populi nō intelligūt. At tñ uerum est, & nō ita, ut sicut in eo qd̄ anterius dicitū est: sic & in isto à parte significetur totū, immo de toto sentias totum, uidelicet quia totum apertum uel publicum est uidentibus, totum absconditum uel clausum est inuidentibus.

¶ Quō vel qualib; thesauris eiusmodi in tali agro absconditus sit, & a quib; cito possit inueniri.

Caput .III.

Diximus quo in agro thesauros iste absconditus sit, scilicet glorioſa distincțio pſonar; sanctæ trinitatis, iam dicendū, quō illic absconditus sit. V trūc eterni demō strare supra ppositū est, & quo in agro & qualiter absconditus sit. Non lōge pro hac demonstratōe exemplū petat. Pr̄sens em̄ adeſt idoneū, si respicias unde dicitur: D̄ns narrabit in scripturis populoꝝ. Vt iq; dices mihi, qd̄ hoc dixerit de illo, qd̄ sub interrogatiōe pr̄amiserat, dices hoc modo. Nunq; Syon dicet homo, & homo natus est in ea, & ipse fundauit eā altissimus. Quō uel in quantū hec portio magna thesauri absconditi hoc talentū magni pōderis, hoc sacrum incarnatiōis, ad solā p̄tinens plonā filij, absconditū est in agro ſæpe dicit o: sic uel in tñ & nō occultius ibidē mysteriū totius trinitatis absconditū est. Solis etiā indignis, inuidere & nō uidere uolētibus, sic fuit absconditū, ut inueniri nō posset dū quereret, & porci bona margarita cōculcanda nō objiceret. Proinde dicit: O Syon, nunq; dicit hō iſte, & hō natus est in ea, subaudit̄ ciuitate sua, de qua p̄misit, glorioſa dicta sunt de te ciuitas dei, & ipse fundauit eā altissimus. Nunq; (in q) dicet hoc homo, scilicet quisp̄ia torus terrenus, qualis ē Iudæus ſue hæreticus. Subaudit̄ nō. Hoc nāc dicere, deoꝝ rum est, & oīm filioꝝ excelsi: qd̄ hic hō, qd̄ natus est in sancta Syon (quaē una ciuitas est oīm sanctor; atq; elector; angelor; & hoīm) priusquā in ea naſceretur, ipse fundauit eam altissimus. Non hoc dicet homo, nō intelliget quis, deditus ſenui terremo. Ergo thesaurus absconditus. Sīl de oīm sacramētis & distincțioꝝ pſonarū sanctæ trinitatis, qui thesaurus magnus est: ſcindū, quia modus absconditionis talis est, ut hō infidelis nō inueniat: deorū aut̄ uel filiorum excelsi multitudine fideliſ cito apprehendat.

¶ Qd̄ nō in vna pte agri, ſed p totū agrū sancte scripture thesaurus iſte, & idignis abſconditus, & a dignis ſit inueniūt, vel cito inueniatur.

Cap. .III.

Va tandem in pte uel qbus in partibus agri thesaurus iſte absconditus debet inueniri: Nā fortassis hoc qsp̄ia putet, qd̄ in pte ſeu in pribus, & nō in toto agro theſaurus iſte absconditus uel demōstrādus sit. Ad hāc (in q) Nō in pribus ſiu per ptes, ſed in toto uel p totū, p oēs terminos agri huius, theſaurus iſte absconditus iamdudū inueniūt & adhuc inueniēdū ē. Quid illud totū eſt? Ni mirū oē qd̄ ab initio creaturae uel nūc deus opatus ē. Breuiter hic pcurrere libet terminos agri, distincțioꝝ operū utiliū, de qbus agit, de qbus oīs ſcriptura sancta cōſiftit, iamq; p̄mittere qd̄ nūſquā in oībus his deſit, p ſpam designata Iram, cooperatio trinitatis. ¶ Primū eſt, creatio cœli & terræ, ſeque cōditio creature angelicæ, poſt hæc plasmatio hoīs cū benedictioꝝ plasmatoris ſiuē creatoris: deinde poſt diluvium bñdicatio reparādi grñis humani de hoībus paucis, poſt hæc faſta ad Abrahā pmissio beati ſeminis qd̄ eſt Chrus, deinde deſcēsus dei in Aegyptū ad lis berandū pp̄lm ſiuē, poſt hæc modus benedictioꝝ, quo pacto tabernaculo Moles filijs Iſraēl bñdicere iuſſus eſt: deinde fermo qd̄ de ædificāda domo dñi ad Dauid factus ē, ſimulq; ſacra pſalmorū & præconia pphetarū, poſt hæc cōſolatio ſiuē reuerſio captiuitatis de Ba bylone: Deinde Macchabœorū uictrices pugnæ. Per hos oēs terminos extendiſ ille ager,

A 2 818

Sicut pp̄li, ita
& scripture,
tropos admittunt.

Pſal. 26.

Syon, ciuitas
oīm elector;
Pſal. 21

Thesaurū p̄ to
tū agrū abſco
ditus

Oīa Trinitas
tis i agro ſcri
pturarū